

NÁVRH ROZPOČTU SFŽP ČR NA ROK 2021 A STŘEDNĚDOBÉHO VÝHLEDU NA ROKY 2022–2023

Obsah

1.	Úvod	3
2.	Příjmová část	4
3.	Výdajová část	5
3.1	Výdaje na dotační programy	6
3.1.1	Národní program Životní prostředí	6
3.1.2	Program na podporu výměny nevyhovujících kotlů na pevná paliva v domácnostech	7
3.1.3	Operační program Životní prostředí 2014+	7
3.1.3.1	Zápůjčky ze zdrojů SFŽP ČR na kofinancování projektů s dotací EU	7
3.1.4	Fondy EHP a Norska	8
3.1.5	Modernizační fond	8
3.1.6	Úhrada výdajů spojených s činností SFŽP ČR	8
4.	Návrh střednědobého výhledu SFŽP ČR na roky 2022-2023	9
	Příloha	9

Seznam použitých zkratk

EU	Evropská unie
EHP	Evropský hospodářský prostor
FS	Fond soudržnosti
IFN	Inovativní finanční nástroje
MF	Ministerstvo financí
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NPŽP	Národní program Životní prostředí
NZÚ	Nová zelená úsporám
NZÚ NSA	náklady státu na administraci NZÚ
OPŽP 2014+	Operační program Životní prostředí 2014–2020
OPŽP 2021+	Operační program Životní prostředí 2021–2027
Rámec	nadstavba dokumentu Národní program Životní prostředí
Směrnice	směrnice Ministerstva životního prostředí o poskytování finančních prostředků
SFŽP ČR	Státní fond životního prostředí České republiky
SR	státní rozpočet České republiky
TP	technická pomoc
Zákon	zákon č. 388/1991 Sb., o Státním fondu životního prostředí ČR, ve znění pozd. předpisů

1. ÚVOD

Rozpočet na rok 2021 a střednědobý výhled SFŽP ČR na roky 2022–2023 je sestaven v souladu s legislativou ČR, zejména se zákonem č. 388/1991 Sb., o SFŽP ČR, ve znění pozdějších předpisů a zákonem č. 218/2000 Sb., rozpočtová pravidla, ve znění pozdějších předpisů.

SFŽP ČR je významným zdrojem finančních prostředků na podporu ochrany a zlepšování životního prostředí, stojící mimo státní rozpočet.

Příjmy SFŽP ČR jsou dány složkovými zákony, platbami za využívání přírodních zdrojů, znečišťování životního prostředí, splátkami poskytnutých půjček včetně úroků, platbami pokut za poškozování životního prostředí atd. Příjmem SFŽP ČR jsou rovněž platby ze státního rozpočtu na refundaci vynaložených nákladů v rámci technické asistence OPŽP 2014+ a NZÚ NSA, dále pak platby na půjčkovou část Inovativního finančního nástroje a z Národního fondu na financování Norských fondů.

Největším výdajem SFŽP ČR je především podpora v rámci Národního programu Životní prostředí a dalších dotačních programů dle vyhlášených výzev, které obsahují konkrétní podmínky poskytnutí podpory, která je vyplácena formou dotace, půjčky nebo kombinace obojího. Podpora je poskytována v souladu se Zákonem a navazujícími prováděcími právními předpisy, kterými jsou statut SFŽP ČR, jednací řády, Směrnice MŽP, přílohy ke Směrnicím a jednotlivé výzvy, které upravují oblasti podpory a způsoby a výši poskytování finančních prostředků a všechny další náležitosti.

Správcem SFŽP ČR je ze zákona MŽP a o použití finančních prostředků SFŽP ČR rozhoduje ministr životního prostředí. Poradním orgánem ministra životního prostředí je dle zákona Rada SFŽP ČR, které jsou předkládány pracovníky SFŽP ČR vyhodnocené žádosti. Dále jsou žádosti s návrhy Rady SFŽP ČR předávány ministrovi životního prostředí k rozhodnutí. Na základě rozhodnutí ministra životního prostředí je následně uzavřena smlouva o poskytnutí podpory a zahájeno financování. Podpora ze zdrojů SFŽP ČR je poskytována smluvními akcím v závislosti na objemu disponibilních prostředků SFŽP ČR a výdajovém limitu stanoveném vládou ČR.

SFŽP ČR také vykonává činnosti zprostředkujícího subjektu v rámci OPŽP 2014+ na základě Delegační dohody uzavřené s MŽP jako Řídicím orgánem. Na podporu spolufinancování OPŽP 2014+ navíc poskytuje zvýhodněné půjčky a je také správcem IFN pro specifický cíl 3.5 OPŽP. Dále SFŽP ČR administruje program NZÚ a je zprostředkujícím subjektem pro programové období Norských fondů 2014–2021 v oblasti životního prostředí. SFŽP ČR zajišťuje také přípravu administrace Modernizačního fondu. V letech 2021–2027 bude SFŽP ČR dále plnit roli zprostředkujícího subjektu v rámci OPŽP 2021+.

Výdaje na dotace z OPŽP 2014+ a NZÚ nejsou součástí finančních a účetních výkazů SFŽP ČR, ale jsou vykázány ve výdajích SR, kapitola 315 – MŽP.

2. PŘÍJMOVÁ ČÁST

Předpokládané příjmy SFŽP ČR vychází ze skutečností známých ke dni sestavení rozpočtu, z vývoje příjmů v předchozích letech a z jejich předpokládaného vývoje do konce roku 2020 a v roce 2021. Příjmy ve výši 3 580 mil. Kč odpovídají hodnotě stanovené MF dne 25. 9. 2020.

PŘEDPOKLÁDANÁ STRUKTURA PŘÍJMOVÉ ČÁSTI ROZPOČTU	Předpokládané příjmy v mil. Kč
1. Poplatky za odebrané množství podzemní vody (zákon č. 254/2001 Sb., vodní zákon, § 88g)	320,0
2. Poplatky za vypouštění odpadních vod do vod povrchových (zákon č. 254/2001 Sb., vodní zákon, § 89k)	180,0
3. Poplatky za vypouštění škodlivých látek do ovzduší (zákon č. 201/2012 Sb., zákon o ochraně ovzduší, § 15, odst. 14)	238,3
4. Poplatky za ukládání nebezpečných odpadů dle zákona o odpadech (zákon č. 185/2001 Sb., zákon o odpadech, § 46, odst. 3 a § 48, odst. 3)	22,0
5. Poplatky na podporu sběru, zpracování, využití a odstranění vybraných autovraků (zákon č. 185/2001 Sb., zákon o odpadech, § 37e, odst. 7)	90,0
6. Odvody za dočasné a trvalé odnětí zemědělské a lesní půdy (zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, § 11b, odst. 5, zákon č. 289/1995 Sb., lesní zákon, § 17, odst. 4)	200,0
7. Registrační a evidenční poplatky dle zákona o obalech (zákon č. 477/2001 Sb., zákon o obalech, § 30, odst. 5)	17,0
8. Transfer ze SR (z kapitoly 315 - MŽP) na úhradu vynaložených nákladů – refundace z TP OPŽP 2014+ a NSA NZÚ	290,0
9. Transfer ze SR (z kapitoly 315 – MŽP) na program č. 115 285 Program Nová zelená úsporám – Adaptační a mitigační opatření	300,0
10. Převody z Národního fondu na financování projektů Norských fondů a úhradu technické pomoci Norských fondů	212,0
11. Transfer ze SR (z kapitoly 315 – MŽP) na program č. 115 332 Financování vodohospodářských projektů obcí prostřednictvím SFŽP ČR	1 500,0
12. Úroky z půjček poskytnutých SFŽP ČR	6,4
13. Splátky půjček poskytnutých SFŽP ČR	204,3
Předpokládané příjmy SFŽP ČR celkem v mil. Kč	3 580,0
Příjmový limit stanovený MF dne 25. 9. 2020	3 580,0

Tabulka č. 1: Předpokládaná příjmová část rozpočtu v mil. Kč

3. VÝDAJOVÁ ČÁST

Výdajová část rozpočtu zahrnuje financování jednotlivých dotačních programů hrazených z rozpočtu SFŽP ČR a provozní výdaje.

Rozpočtované výdaje SFŽP ČR v částce 5 652,0 mil. Kč odpovídají limitu stanoveným MF dne 25. 9. 2020. Vyšší výdaje oproti předchozímu roku jsou způsobeny především navýšením alokace na vodohospodářské projekty pro výstavbu kanalizací a vodovodů u výzvy č. 4/2019 z NPŽP.

Výdajová část rozpočtu neobsahuje v rámci výdajového limitu výdaje Modernizačního fondu, u kterého se předpokládá zahájení financování v 2. polovině roku 2021. V současné době není známa výše příjmů ani výdajů z Modernizačního fondu v jednotlivých letech. Výdajová část rovněž neobsahuje případné finanční toky v souvislosti s implementací Fondu pro spravedlivou transformaci, ani výdaje na uvažované spolufinancování Operačního programu Životní prostředí 2021+. Až budou všechny tyto údaje známy, SFŽP ČR upraví střednědobý výhled a s MF a Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR bude řešit zvýšení limitu výdajů na rok 2021.

Předpokládané částky výdajů uvedené u jednotlivých programů jsou stanoveny ve výši, která vychází z údajů a podkladů známých k datu sestavení rozpočtu a v průběhu roku 2021 může dojít k částečným přesunům finančních prostředků mezi programy v rámci stanoveného výdajového limitu.

PŘEDPOKLÁDANÁ STRUKTURA VÝDAJOVÉ ČÁSTI ROZPOČTU	Předpokládané výdaje v mil. Kč
1. Národní program Životní prostředí (vč. navýšené výzvy č. 4/2019)	4 160,5
2. Program na podporu výměny nevyhovujících kotlů na pevná paliva v domácnostech	200,0
3. Operační program Životní prostředí 2014+	
3.1. Půjčky ze zdrojů SFŽP ČR na kofinancování projektů s dotací EU	279,0
3.2. IFN – půjčky ze zdrojů evropských fondů	88,6
3.3. Transfer ze zdrojů SFŽP ČR na podporu projektů IFN	31,3
4. Norské fondy	247,0
5. Úhrada nákladů spojených s provozem SFŽP ČR	645,6
Předpokládané výdaje SFŽP ČR celkem v mil. Kč	5 652,0
Limit výdajů stanovený MF dne 25. 9. 2020	5 652,0

Tabulka č. 2: Předpokládaná výdajová část rozpočtu v mil. Kč

3.1 VÝDAJE NA DOTAČNÍ PROGRAMY

Výše předpokládané vyplacené podpory schválených závazků u jednotlivých dotačních programů je indikativní, předpokládané čerpání v rozpočtovaném roce 2021, které je uvedeno v tabulce č. 2, obsahuje jak závazky z minulých let, tak předpokládané čerpání závazků v daném roce. Pokud tyto závazky nebudou vyčerpány, bude jejich čerpání přesunuto do let následujících.

3.1.1 Národní program Životní prostředí

Národní program Životní prostředí podporuje projekty a aktivity přispívající k ochraně životního prostředí v České republice. Program je navržen jako doplňkový k jiným dotačním titulům, především OPŽP 2014+ a programu NZÚ. Cílem programu je podporovat projekty, které se zaměřují na efektivní a šetrné využívání přírodních zdrojů, nápravu negativních dopadů lidské činnosti na životní prostředí, zmírňování a přizpůsobení se dopadům změny klimatu a účinnou prevenci pomocí environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty obyvatel České republiky.

Pro NPŽP byl pro období let 2018–2020 schválen Rámec NPŽP s alokací 8 896 mil. Kč pro vypsání výzev s tím, že průběh samotného financování bude rozložen do let. Rámec NPŽP obsahuje prioritní témata, která navazují na státní politiku životního prostředí České republiky a reagují na aktuální potřeby či ohrožení. Rámec obsahuje mimo jiné i výzvu č. 4/2019, která je zaměřená na boj se suchem v podobě výstavby vodovodů a kanalizací s původní alokací ve výši 2 500 mil. Kč. Dne 8. června 2020 byly usnesením vlády č. 630 tyto prostředky navýšeny o částku 2 000 mil. Kč pro vodohospodářské projekty, které byly předloženy v rámci zmíněné výzvy a na které původní alokace nestačila. Materiál č. 617/20, který je součástí daného vládního usnesení, počítá i s další podporou ve výši 3 000 mil. Kč v následném období pro tuto výzvu. Pro zajištění plynulého financování těchto projektů byla MŽP zpracována programová dokumentace č. 115 33 v celkové výši 4 990 mil. Kč.

V souhrnu predikovaných výdajů z NPŽP na rok 2021 je obsaženo také 150 mil. Kč na financování projektové přípravy pro projekty OPŽP 2021+ z prioritní oblasti 1. voda, celková alokace výzvy je 250 mil. Kč. Cílem této výzvy je příprava projektů v oblasti vodohospodářské infrastruktury, které budou následně podány v rámci OPŽP 2021+.

Ve výdajích na NPŽP je rozpočtováno financování závazků roku 2021 známých k datu sestavení rozpočtu, tzn. včetně vyhlášených výzev a dosud známých nefinancovaných závazků z předchozích let a schváleného Rámce NPŽP s předpokladem financování v roce 2021. Při zohlednění schválených nevyčerpaných závazků roku 2020, s předpokladem čerpání během roku 2021 a dalších očekávaných závazků, je predikováno financování NPŽP v roce 2021 ve výši 4 160,5 mil. Kč.

3.1.2 Program na podporu výměny nevyhovujících kotlů na pevná paliva v domácnostech

Jedná se o pilotní program finanční pomoci domácnostem a obcím v Karlovarském, Moravskoslezském a Ústeckém kraji, jehož podmínky jsou detailně popsány ve výzvě č. 1/2019. Základní dělení programu je na cíl 1 a cíl 2, kdy cíl 1 obsahuje bezúročné zápůjčky, které slouží k předfinancování výměn nevyhovujících kotlů na pevná paliva v rodinných domech (podpořených v rámci 3. vlny kotlíkových dotací). V rámci cíle 2 se jedná o dotační podporu obcím na projekty zlepšující stav životního prostředí (tzv. podpora Adaptačních a mitigačních opatření) a je možné ji čerpat jen v případě splnění podmínek cíle 1.

Alokace výzvy č. 1/2019, tzv. kotlíkové půjčky, je 1 220 mil. Kč a částka je rozdělena dle jednotlivých krajů. Předpokládané poslední čerpání této výzvy je v roce 2021 v částce 200 mil. Kč.

3.1.3 Operační program Životní prostředí 2014+

3.1.3.1 Zápůjčky ze zdrojů SFŽP ČR na kofinancování projektů s dotací EU

V OPŽP 2014+ se počítá se spolufinancováním z prostředků SFŽP ČR formou zápůjčky na posílení vlastních zdrojů žadatelů. V roce 2021 se předpokládá proplacení zápůjček z části u již schválených projektů z předchozích let a z části u dalších projektů, které budou do konce roku 2020 a v průběhu roku 2021 schvalovány. Predikovaný objem vyplacených prostředků z rozpočtu SFŽP ČR v podobě zápůjček dosahuje výše 279 mil. Kč.

3.1.3.2 Realizace pilotního projektu IFN v OPŽP 2014+ v rámci specifického cíle 3.5 prostřednictvím podpory formou zápůjčky z prostředků EU s možností kombinace s dotací ze zdrojů SFŽP ČR

V rámci OPŽP 2014+ jsou IFN využívány formou zvýhodněné zápůjčky z evropských fondů. SFŽP ČR byl poskytovatelem podpory v rámci IFN a zároveň správcem finančního nástroje určen na základě Dohody o financování dle čl. 38 odst. 7 Nařízení EP a Rady (EU) č. 1303/2013 (Obecné nařízení) pro specifický cíl 3.5. Podpora může být kombinována s dotací z prostředků SFŽP ČR.

V roce 2021 se předpokládá vyplacení zápůjček ve výši 88,6 mil. Kč u specifického cíle č. 3.5 – snížit environmentální rizika a rozvíjet systémy jejich řízení. Spolu se zápůjčkami z finančního nástroje bude SFŽP ČR poskytovat dotace. Objem proplacených prostředků ve formě dotace by měl dosáhnout výše 31,3 mil. Kč. Celkové výdaje na IFN v roce 2021 jsou předpokládány ve výši 119,9 mil. Kč.

3.1.4 Fondy EHP a Norska

V programu Životní prostředí ekosystémy a změna klimatu (CZ-Environment), který je financován prostřednictvím SFŽP ČR pouze z finančního mechanismu Norska, jsou v roce 2021 předpokládány celkové výdaje ve výši 247 mil. Kč, z toho formou spolufinancování z rozpočtu SFŽP ČR ve výši 32 mil. Kč. Závazky vyplývají z již uzavřených výzev, vyhlášených výzev č. 2A „Tromso“, č. 4A „Bergen“ a dalších výzev, které jsou v přípravě v souladu s harmonogramem Programu CZ-Environment.

3.1.5 Modernizační fond

Modernizační fond dle zákona č. 1/2020 Sb. podpoří rozvoj obnovitelných zdrojů energie, zvyšování energetické účinnosti a snižování emisí skleníkových plynů. Příjmy a výdaje Modernizačního fondu nejsou v době zpracování rozpočtu z důvodu absence relevantních údajů programu součástí rozpočtu SFŽP ČR na rok 2021, ani střednědobého výhledu na roky 2022-2023. Po vyjasnění konkrétních forem a podmínek podpor pro financování Modernizačního fondu SFŽP ČR případně požádá MF a Poslaneckou sněmovnu Parlamentu ČR o změnu limitů příjmů a výdajů v roce 2021 a upraví střednědobý výhled na roky 2022-2023.

3.1.6 Úhrada výdajů spojených s činností SFŽP ČR

Provozní výdaje SFŽP ČR jsou rozpočtovány ve výši 645,6 mil. Kč. Všechny provozní výdaje jsou financovány ze zdrojů SFŽP ČR. Způsobilé provozní výdaje budou následně refundovány, a to prostřednictvím TP OPŽP 2014+ v předpokládané výši 210 mil. Kč, prostřednictvím NZÚ NSA ve výši 80 mil. Kč, prostřednictvím „technické podpory“ Norských fondů v částce 12 mil. Kč, celkem 302 mil. Kč. 40 nových pracovníků, kteří budou zajišťovat administraci Fondu pro spravedlivou transformaci bude refundováno z technické asistence tohoto Fondu. Refundace jsou součástí příjmů SFŽP ČR.

Rozpočet provozních výdajů na rok 2021 je sestaven ve výši 645,6 mil. Kč pro 565 zaměstnanců. Přehled hlavních výdajů SFŽP ČR je uveden v následující tabulce a podrobněji v příloze.

Rozpad předpokládaných výdajů v rozpočtované výši 645,6 mil. Kč na činnosti SFŽP ČR	v mil. Kč
Běžné výdaje, v tom:	
Výdaje na platy včetně sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	463,6
Nájemné	31,8
Materiál	5,6
Ostatní	121,7
Kapitálové výdaje, v tom:	
Programové vybavení	14,3
Budovy, haly a stavby	4,8
Ostatní	3,8

Tabulka č. 3: Přehled předpokládaných výdajů na provoz SFŽP ČR v mil. Kč

Celkový plánovaný objem výdajů realizovaných a administrovaných SFŽP ČR v roce 2021 dosáhne cca 19 400 mil. Kč (z toho administrovaných v programu OPŽP 2014+ přibližně 11 500 mil. Kč a cca 2 200 mil. Kč v programu NZÚ, dále 5 700 mil. Kč na dotace a programy v jednotlivých výzvách financovaných z rozpočtu SFŽP ČR včetně výdajů na provoz SFŽP ČR). Výdaje za OPŽP 2014+ a NZÚ jsou vykázány ve výdajích kapitoly 315 – MŽP.

Rozpočtované provozní výdaje SFŽP ČR na rok 2021 činí 645,6 mil. Kč tj. 3,3 % z celkového plánovaného objemu výdajů administrovaných SFŽP ČR v roce 2021.

4. NÁVRH STŘEDNĚDOBÉHO VÝHLEDU SFŽP ČR NA ROKY 2022-2023

Ukazatel	rok 2022	rok 2023
Příjmy celkem	2 220,0	1 963,0
daňové příjmy	901,7	1 099,0
nedaňové a kapitálové příjmy	236,3	224,0
z toho: příjmy ze spolufinancování z rozpočtu EU		
splátky půjček	230,0	218,3
přijaté transfery	1 082,0	640,0
z toho: transfer ze SR (z kapitoly 315 - MŽP) na úhradu vynaložených nákladů – refundace z TP OPŽP 2014+ a NSA NZÚ	290,0	290,0
transfer ze SR (z kapitoly 315 – MŽP) na program č. 115 285 Program Nová zelená úsporám – Adaptační a mitigační opatření	80,0	200,0
převody z Národního fondu na financování projektů Norských fondů a úhradu technické pomoci Norských fondů	212,0	150,0
transfer ze SR (z kapitoly 315 – MŽP) na program č. 115 332 Financování vodohospodářských projektů obcí prostřednictvím SFŽP ČR	500,0	0,0
Modernizační fond		
Výdaje celkem	3 615,0	3 514,6
Národní program Životní prostředí (vč. navýšené výzvy č. 4/2019)	2 130,9	2 410,0
Program na podporu výměny nevyhovujících kotlů na pevná paliva v domácnostech	200,0	0,0
Operační program Životní prostředí 2014+		
z toho: Půjčky ze zdrojů SFŽP ČR na kofinancování projektů s dotací EU	251,0	193,0
IFN – půjčky ze zdrojů evropských fondů	92,7	89,9
Transfer ze zdrojů SFŽP ČR na podporu projektů IFN	33,4	31,7
Norské fondy	247,0	130,0
úhrada nákladů spojených s provozem SFŽP ČR	660,0	660,0
Saldo příjmů a výdajů	-1 395,0	-1 551,6

Tabulka č. 4: Návrh střednědobého výhledu SFŽP ČR na roky 2022 - 2023 v mil. Kč

PŘÍLOHA

Příloha č. 1: „Příloha č. 2 k vyhlášce č. 133/2013 Sb.“